

Miho Demović**(Dubravica, 16. lipnja 1934. – Zagreb, 17. ožujka 2023)**

Muzikolog, skladatelj i zbarski dirigent Miho Demović preminuo je nakon dugog i plodonosnog života u svojoj 89. godini zaduživši na više razboja hrvatsku glazbenu kulturu i napose hrvatsku znanost o glazbi. O Demoviću kao crkvenom glazbeniku i njegovim djelatnostima na tom području budućnost će pružiti prosudbe u onoj mjeri u kojoj će se izvoditi njegova autorska sakralna djela, harmonizacije i transkripcije te u onoj mjeri u kojoj će se osjetiti njegov gubitak kao višegodišnjeg *regensa chori* zagrebačke i dubrovačke katedrale. No, već je sada moguće sa sigurnošću reći da je njegov muzikološki istraživački rad duboko utkan u znatne dijelove hrvatske historijske muzikologije.

Nakon završetka teoloških studija u Splitu (Visoka bogoslovna škola) i Zagrebu (Teološki fakultet) Demović je – započevši učenje glazbe kod Albe Vidakovića i na Institutu za crkvenu glazbu u Zagrebu – prošao sve stupnjeve studija muzikologije: diplomu (uz studij povijesti umjetnosti) i znanstveni magisterij (kod Dragotina Cvetka) na sveučilištu u Ljubljani, a doktorat znanosti iz muzikologije postigao je 1978. disertacijom naslovljenom *Musik und Musiker in der Republik Dubrovnik (Ragusa) vom Anfang des XI. Jahrhunderts bis zur Mitte des XVII. Jahrhunderts (Glazba i glazbenici u Dubrovačkoj Republici od početka 11. do sredine 17. stoljeća)* na Sveučilištu »Albertus Magnus« u Kölnu (mentor Heinrich Hüschen). Ta je disertacija objavljena na njemačkom jeziku u Kölnu i Zagrebu te na hrvatskom 1981. u izdanju Hrvatske (tada Jugoslavenske) akademije znanosti i umjetnosti.

I samo muzikološko djelovanje Miha Demovića bilo je vrlo razgranato. Osim izvornih znanstvenih doprinosa u obliku tridesetak knjiga i osamdesetak znanstvenih te stručnih radova, objavio je i niz leksikografskih članaka i popularizacijskih tekstova te mnogobrojna diskografska izdanja (s hrvatskom liturgijskom i tradicijskom glazbom), sudjelovao na pedesetak domaćih i međunarodnih znanstvenih i stručnih skupova, razvio zamašan urednički rad na izdavanju faksimila najstarijih srednjovjekovnih kodeksa zagrebačkog podrijetla ili čuvanih u Zagrebu, Trogiru i Dubrovniku te manje ili više poznatih hrvatskih crkvenih pjesmarica izvorno nastalih od 17. do 19. stoljeća. Nakon desetljeća pauze, godine 1969. obnovio je crkveno-glazbeni časopis *Sv. Cecilija* ponovno pokrenuvši njegovu redovitu objavu. Za cjelokupnu djelatnost dobio je i više nagrada, među kojima se ističu Nagrada za životno djelo Grada Dubrovnika (2007) i »Nagrada Dragan Plamenac« Hrvatskog muzikološkog društva (2015).

U okvirima skladateljske djelatnosti zanimljivo je Demovićevo skladanje scenske glazbe izvedene na Dubrovačkim ljetnim igrama za *Elektru* (1979) Dominika Zlatarića i prikazanje *Ecce homo* (1986) te prikazanja *Kako bratja prodaše Josipa Mavra Vetranovića* i *Sv. Margaretu*.

Uz gotovo kontinuirano bavljenje medievističkim glazbenim temama, Demović je čitav život upravo opsesivno proučavao glazbenu povijest grada Dubrovnika i Dubrovačke Republike i na tom području polučio iznimne rezultate. Taj velik, dug i opsežan rad rezultirao je objavom pet knjiga povijesti glazbe na spomenutom području, a sastojao se od temeljitih istraživanja najraznovrsnijeg općeg historio-grafskoga gradiva, pretežno iz dubrovačkih izvora i arhiva, ali i analiza rukopisne i tiskane glazbene baštine kako djela dubrovačkih skladatelja tako i skladbi drugih autora sačuvanih u glazbenim zbirkama i arhivima Dubrovnika. U tom su poslu bila osobito važna Demovićeve otkrića imena, glazbenih profila i funkcija desetaka glazbenika koji su djelovali u tzv. Kneževoj kapeli tijekom dugog razdoblja od punih pet vjekova: od samog početka 14. stoljeća do njezina raspuštanja nakon pada Republike početkom 19. stoljeća. Istini za volju, valja napomenuti da je u zanosu oduševljenja jedinstvenim otkrićima bogate glazbene baštine Dubrovnika, ali i šire, Demović kao glazbeni historiograf pokatkad inzistirao na nekim datacijama, provenijencijama i procjenama koje se kasnije na temelju drugih istraživanja nisu pokazale plauzibilnima, kao što je npr. bilo s njegovom upornom tvrdnjom o dubrovačkom podrijetlu skladatelja Ivana Jarnovića. No, Demovićeve znanstvene zasluge u otkrivanju nepoznatih glazbenih ličnosti, sastava i ansambala, povijesno-kulturnog konteksta njihova djelovanja, zatim imponantnog broja konkretnih artefakata, eminentno međunarodnog karaktera u Dubrovniku djelatnih glazbenika u razdobljima kasnoga srednjeg vijeka, renesanse i baroka sve do ranoga romantizma, svojom inovativnom vrijednošću daleko nadilaze poneku nepreciznost njegova historiografskog diskursa. Potpuno je vjerodostojna, dakle, i u punoj mjeri stoji procjena koja je izrečena u obrazloženju za dodjelu »Nagrade Dragan Plamenac« HMD-a da Miho Demović kao »crkveni glazbenik, zborovođa, skladatelj i muzikolog predstavlja jedinstvenu osobnost hrvatske znanosti o glazbi«.

Stanislav TUKSAR
Zagreb